

**Bryssel, 18. heinäkuuta 2025
(OR. en)**

11777/25

**DEVGEN 131
COHAFA 71
ACP 77
RELEX 1036
SUSTDEV 58
COHOM 129
SAN 474
FAO 34**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	18. heinäkuuta 2025
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	10216/25 + ADD 1
Asia:	Kumppanimaiden häiriönsietokyvyn vahvistaminen EU:n ulkoisen toiminnan avulla – Neuvoston päätelmät (18.7.2025)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 4114. istunnossaan 18. heinäkuuta 2025 hyväksymät päätelmät kumppanimaiden häiriönsietokyvyn vahvistamisesta EU:n ulkoisen toiminnan avulla.

Neuvoston päätelmät kumppanimaiden häiriönsietokyvyn vahvistamisesta EU:n ulkoisen toiminnan avulla

JOHDANTO

1. Neuvosto panee huolestuneena merkille kasvavat maailmanlaajuiset haasteet ja niiden kielteiset vaikutukset kansainvälisen tuen toimintaympäristöön ja kansainvälisiin kehitysjärjestelmiin. Tässä yhteydessä EU on maailman suurimpana virallisen kehitysavun antajan edelleen luotettava kumppani, joka on sitoutunut vahvistamaan häiriönsietokykyä maailmanlaajuisesti.
2. Neuvosto toteaa, että muuttuvassa geopoliittisessa tilanteessa, jossa konfliktit ja epävakaus lisäävät äärimmäistä maailmanlaajuisia köyhyyttä nykyisten rahoitusrajoitteiden lisäksi, on tarpeen käyttää saatavilla olevia resursseja strategisemmin ja keskittyä entistä enemmän muutosvoimaiseen lähestymistapaan, jonka tavoitteena on yhdistää ennaltaehkäisyä, vakauttamista ja rauhaa koskevat sekä ennakoivat ja häiriönsietokykyä parantavat toimenpiteet. Tämä edellyttää kumppanimaiden omistajuutta ja jatkuvia toimia, jotka pohjautuvat paikallisten ja kulttuurisidonnaisten haavoittuvuuksien ymmärtämiseen.
3. Neuvosto palauttaa mieleen päätelmänsä strategisesta lähestymistavasta selviytymiskykyyn EU:n ulkoisessa toiminnassa¹ sekä sitoumuksensa tukea jatkossakin kumppanimaiden häiriönsietokyvyn parantamista yhtenä EU:n ulkoisen toiminnan prioriteettina molempia osapuolia hyödyttävillä toimilla. Neuvosto toteaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden rauha, vauraus ja turvallisuus kytkeytyvät entistä tiiviimmin kumppaneidemme rauhaan, vaurauteen ja turvallisuuteen. Varautumisen sisällyttäminen EU:n ulkoiseen toimintaan 26. maaliskuuta 2025 esitetyn varautumisunionistrategian mukaisesti ja kumppaneiden häiriönsietokyvyn vahvistaminen auttavat vahvistamaan EU:n omaa häiriönsietokykyä. Molemmipuolisen häiriönsietokyvyn parantaminen kumppaneiden kanssa auttaa myös torjumaan kyber- ja hybridiuhkia, kuten disinformaatiota ja ulkomaista tiedonmanipulointia ja häirintää.

¹ ST 14191/17 Strateginen lähestymistapa selviytymiskykyyn EU:n ulkoisessa toiminnassa – Neuvoston päätelmät (13. marraskuuta 2017).

4. Neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut puolustamaan kaikkia EU:n arvoja, myös kansainvälistä oikeutta ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta. Lisäksi neuvosto vahvistaa, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet Agenda 2030 -toimintaohjelman tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja tukemaan edelleen tehokasta ja osallistavaa monenvälisyyttä.

TILANNEKATSAUS

5. Neuvosto korostaa häiriönsietokyvyn kehittämisen tarjoamaa potentiaalista muutosvoimaa kehityksen alalla saavutettavan edistymisen parantamiseksi ja vakauden edistämiseksi. Neuvosto korostaa tarvetta asettaa etusijalle kumppanimaiden kanssa tehtävä yhteistyö, joka perustuu vastuullisuuteen ja omistajuuteen sekä yhteisiin arvoihin ja sitoutumiseen pitkän aikavälin kestävän kehityksen tavoitteisiin. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää toteuttaa investointeja ja toimia keskeisillä aloilla:
- a. Häiriönsietokykyä on vahvistettava kaikilla tasoilla – yksilön, yhteisön, kansallisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla. Häiriönsietokyvyn tukeminen edistää kehityksen vauhdista kauimmas pudonneiden lähentymistä.
 - b. Neuvosto korostaa, että osallistavat, avoimet, riippumattomat ja vastuuvellolliset julkiset laitokset ovat ratkaisevan tärkeitä pitkäaikaisen häiriönsietokyvyn kehittämiseksi kaikilla tasoilla.
 - c. Kansalaisyhteiskunta ja yhteisöryhmät ovat tärkeitä kehitys- ja humanitaarisia kumppaneita. Naisilla ja nuorilla on ratkaiseva rooli muutosjohtajina ja muutoksen aikaansaajina häiriönsietokyvyn vahvistamisessa. Tällaisten toimijoiden valmiuksien kehittämiseen investointi edesauttaa etulinjan toimijoiden reagoitua humanitaarisissa kriiseissä.
 - d. Neuvosto korostaa lisäksi tiedotusvälineiden vapauden ja monimuotoisuuden, disinformaation torjumisen ja medialukutaidon vahvistamisen merkitystä tietoon perustuvan ja häiriönsietokykyisen kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien edistämässä. Sen ansiosta kansalaiset voivat osallistua aktiivisesti demokraattisiin prosesseihin ja peräänkuuluttaa instituutioilta vastuuta.

- e. Neuvosto toistaa olevansa täysin sitoutunut tukemaan sukupuolten tasa-arvoa koskevaa kansainvälistä kehystä ja panemaan sen täytäntöön sekä tukemaan kaikkien naisten ja tyttöjen kaikkien ihmisoikeuksien täysimääräitä toteutumista ja heidän voimaannuttamistaan sekä itsessään että kestävä kehityksen tavoitteena ja edistäjänä. Neuvosto panee myös merkille komission ja Euroopan unionin korkean edustajan hyväksymän sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan kolmannen EU:n toimintasuunnitelman, johon puheenjohtajavaltion päätelmissä suhtauduttiin myönteisesti.
- f. Neuvosto korostaa tieteen, teknologian ja innovoinnin ratkaisevaa roolia häiriönsietokyvyn ja kestävyiden kehittämisen keskeisinä mahdollistajina.
- g. Neuvosto muistuttaa, että turvalliset, luotettavat, häiriönsietokykyiset, osallistavat, saavutettavat, saatavilla olevat ja kohtuuhintaiset digitaaliset infrastruktuurit ja yhteysratkaisut sekä internetin vapaus ja kybervalmiuksien kehittäminen ovat ratkaisevia tekijöitä taloudellisen ja sosiaalisen edistyksen ja kehitysmahdollisuuksien kannalta.
- h. Neuvosto toteaa, että katastrofiriskin vähentäminen, ennakoivat toimet ja katastrofivalmius ovat tärkeitä ihmishenkien pelastamiseksi ja suojelemiseksi sekä hyvinvoinnin ja ihmisarvon säilyttämiseksi, humanitaaristen tarpeiden vähentämiseksi, ilmastonmuutokseen sopeutumisiksi sekä kehityshyötyjen ja toimeentulon suojelemiseksi.
- i. Neuvosto palauttaa mieleen päätelmänsä vedestä EU:n ulkoisessa toiminnassa², kehottaa toteuttamaan tehostettuja toimia kestävä kehityksen tavoitteen 6 saavuttamiseksi ja korostaa, että on tärkeää tukea luonnonvarojen yhdenmukaista hallintaa ja tehostaa EU:n maailmanlaajuisia toimintoja vesiresilienssin vahvistamiseksi Euroopan vesiresilienssistrategian mukaisesti³.

² ST 14108/21, Vesi EU:n ulkoisessa toiminnassa – Neuvoston päätelmät (19. marraskuuta 2021).

³ ST 9932/25, Euroopan vesiresilienssistrategia. Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle (4. kesäkuuta 2025).

- j. Neuvosto korostaa kaikille tarjottavan, häiriöihin reagoivan sosiaalisen suojelun ratkaisevaa merkitystä tilanteen koettelemien väestöjen selviytymiskyvyn parantamiseksi.
- Humanitaarisessa avussa olisi, aina kun se on mahdollista, otettava humanitaarisia periaatteita noudattaen huomioon yhteydet sosiaalisen suojelun kansallisiin järjestelmiin keinona vahvistaa paikallisia valmiuksia ja paikallista omistajuutta, edistää koordinointia ja luoda pohja tilanteen koettelemia väestöjä varten laadituille kestäville ratkaisuille.
- k. Neuvosto korostaa, että koulutus ja elinikäinen oppiminen ovat häiriönsietokyvyn kehittämistoimien ytimessä. Neuvosto muistuttaa kaikille avoimen koulutuksen merkityksestä lasten kaikissa kehitysvaiheissa ja kaikissa kriisitilanteissa, sekä teknisten ja ammatillisten koulutusohjelmien merkityksestä kestäväen kehityksen edistämässä ja äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistamisessa.
- l. Neuvosto korostaa, että osallistavat, avoimet ja vastuuvolliset julkiset laitokset ovat ratkaisevan tärkeitä pitkän aikavälinhäiriönsietokyvyn parantamiseksi kaikilla tasoilla. Kumppanimaat ovat vastuussa tarvitsemiensa uudistusten kehittämisestä ja toteuttamisesta, ja EU:n olisi asetettava etusijalle pitkän aikavälin valmiuksien kehittäminen ja tunnustettava, että kansallisen asiantuntemuksen vahvistaminen on olennaisen tärkeää, jotta maat voivat suunnitella ja toteuttaa omat uudistuksensa, myös rahoitusosalalla.
- m. Neuvosto palauttaa mieleen Team European maailman ruoka- ja ravitsemusturvalle antaman tuen lisäämistä koskevat päätelmänsä⁴, jotka ovat Pariisissa maaliskuun 2025 lopussa pidetyn kasvua edistävää ravitsemusta käsitelleen huippukokoukseen mukaiset. EU:n maatalous- ja elintarvikevision mukaisesti neuvosto kehottaa lisäksi tukemaan kumppanimaiden elintarvikkeisiin liittyvää omavaraisuutta, häiriönsietokykyä ja kestävyyttä, jotta turvallisen, kohtuuhintaisen, korkealaatuisen ja ravitsevan ruuan saatavuus voidaan varmistaa kaikille.

⁴ ST 16901/24 Team European maailman ruoka- ja ravitsemusturvalle antaman tuen lisääminen – Neuvoston päätelmät (16. joulukuuta 2024).

- n. Neuvosto palauttaa mieleen päätelmänsä ”EU:n globaali terveysstrategia – Paremmat terveysolot kaikille muuttuvassa maailmassa”⁵ ja päätelmänsä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 18/2024⁶, ja on edelleen sitoutunut tukemaan häiriönsietokykyisiä terveydenhuoltojärjestelmiä.
- o. EU on edelleen sitoutunut kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseen, suojeluun ja toteuttamiseen sekä Pekingin toimintaohjelman ja kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelman ja niihin liittyvien tarkistuskokousten tulosten täydelliseen ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja tässä yhteydessä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin. Edellä esitetty huomioon ottaen EU vahvistaa olevansa sitoutunut edistämään ja suojelemaan jokaisen yksilön oikeutta hallita täysin omaan seksuaalisuuteensa ja seksuaali- ja lisääntymisterveyteensä liittyviä kysymyksiä ja päättää niistä vapaasti ja vastuullisesti ilman syrjintää, pakottamista tai väkivaltaa, sekä kyseisen oikeuden toteutumiseen. EU korostaa edelleen, että kaikilla pitäisi olla mahdollisuus saada kohtuulliseen hintaan laadukasta ja monipuolista seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvää tietoa ja koulutusta, kattava seksuaalikasvatus mukaan lukien, sekä terveydenhuoltopalveluja.
- p. Neuvosto palauttaa mieleen Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 17/2024 antamansa päätelmät ja antaa tunnustusta käynnissä oleville toimille laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi muun muassa kattavien ja strategisten kumppanuuksien sekä lähtö-, kauttakulku- ja kohdemaiden kanssa käytävän vuoropuhelun avulla. Vaikka kehitysyhteistyö auttaa jo puuttumaan laittoman muuttoliikkeen perimmäisiin syihin, niitä olisi käsiteltävä EU:n ulkoisessa toiminnassa innovatiivisten lähestymistapojen avulla ensisijaisena asiana keskitetyllä, yhdenmukaisella ja kattavalla tavalla edistäen paikallisyhteisöjen taloudellisia näkymiä kestävien elinkeinojen turvaamiseksi lähtöalueilla ja tukemalla vastaanottavia maita.

⁵ ST 5908/24 EU:n globaali terveysstrategia – Paremmat terveysolot kaikille muuttuvassa maailmassa – Neuvoston päätelmät (29. tammikuuta 2024).

⁶ ST 9395/25 Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 18/2024: ”EU:n taloudellinen tuki tarkastukseen valittujen kumppanimaiden terveydenhuoltojärjestelmille: Tukitoimet laajojen strategisten tavoitteiden mukaisia, mutta koordinointi- ja kestävyysongelmat vievät niiltä tehoa” – Neuvoston päätelmät (26.5.2025).

6. Neuvosto palauttaa mieleen päätelmänsä humanitaaristen ja kehitystoimien välisen yhteyden käytännön toteuttamisesta⁷ sekä katastrofiriskin vähentämisestä EU:n ulkoisessa toiminnassa⁸ ja korostaa, että kansainvälisten toimijoiden on edistettävä häiriönsietokyvyn parantamista humanitaarisen avun, kehityksen ja rauhan muodostamassa jatkumossa.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT/SEURAAVAT VAIHEET

7. Neuvosto kehottaa komissiota edelleen sisällyttämään häiriönsietokykyyn tähtäävän lähestymistavan nykyiseen humanitaarista, vakautus-, kehitys- ja rauhanrakentamistoimintaansa koskevaan ohjelmasuunnitteluun. Häiriönsietokyvyn kehittäminen edellyttää kestäviä ja yhdenmukaisia lähestymistapoja, jotka perustuvat paikallisten olosuhteiden yksityiskohtaiseen analyysiin ja joissa otetaan huomioon sekä taustalla olevat haavoittuvuudet että valmiudet selviytyä yhä toistuvammista ja vakavammista häiriöistä.
8. Julkisella kehitysavulla, mukaan lukien kansainvälisten rahoituslaitosten kautta kanavoitu kehitysapu, on edelleen keskeinen rooli kehitysyhteistyössä. Neuvosto korostaa tarvetta ottaa käyttöön joustavia, strategisia ja katalyyttisiä resursseja useista käytettävissä olevista rahoituslähteistä, kaikilta kehitysalan toimijoilta ja yksityiseltä sektorilta. Neuvosto panee merkille innovatiivisten rahoitusmekanismien, kuten yksityisten varojen mobilisoinnin, tarjoaman potentiaalin ja kannustaa komissiota jatkamaan näiden välineiden tarkastelua. Neuvosto korostaa myös, että on ratkaisevan tärkeää tukea kumppanimaita julkisten varojen käytön parantamisessa ja institutionaalisten valmiuksien vahvistamisessa moitteetonta julkista varainhoitoa varten. Neuvosto toteaa, että voimassa olevia ja innovatiivisia rahoituslähteitä on hyödynnettävä haavoittuvimpien maiden tukemiseksi niiden häiriönsietokyvyn kehittämisessä tiettyjä häiriöitä, erityisesti ilmastohäiriöitä, vastaan.

⁷ ST 9383/17 Humanitaaristen ja kehitystoimien välisen yhteyden käytännön toteuttaminen – Neuvoston päätelmät (19. toukokuuta 2017).

⁸ ST 14463/22 Katastrofiriskin vähentäminen EU:n ulkoisessa toiminnassa – Neuvoston päätelmät (28. marraskuuta 2022).

9. Neuvosto toteaa, että Global Gateway on yksi EU:n ulkoisen toiminnan tärkeimmistä strategioista, ja se on edistänyt kumppanimaiden kestävästä kehityksestä tavoitteiden saavuttamista kestävässä, häiriönsietokykyiseen ja korkealaatuiseen infrastruktuuriin tehtyjen investointien kautta molempia osapuolia hyödyttävien ja tasavertaisten kumppanuuksien avulla. Neuvosto kehottaa jatkamaan Global Gateway -strategian soveltamista Team Europe -hengessä EU:n ja kumppanimaiden molemminpuolisten etujen mukaisesti ja noudattaen strategian investointiprioriteetteja, jotka ovat digitalisaatio, ilmasto ja energia, liikenne, terveys, koulutus ja tutkimus. Neuvosto toteaa, että on tärkeää lisätä keskeisiin arvoketjuihin ja strategiaan käytäviin kohdennettuja Global Gateway -investointeja Team Europe -lähestymistavan puitteissa, jotta ilmastokestävyttä sekä elintarvike- ja ravitsemusturvaa voidaan vahvistaa. Vaikka Global Gateway -strategiaa sovelletaan myös useissa hyvin tai äärimmäisen epävakaisissa olosuhteissa ja tilannekohtaisia haasteisia lähestytään kokonaisvaltaisesti, huomiota on kuitenkin kiinnitettävä jatkossakin sen varmistamiseen, että strategiaa käytetään konfliktisensitiivisellä tavalla ja sillä tuetaan räätälöityjä ja joustavia lähestymistapoja, joilla puututaan erityisesti epävakauteen. Neuvosto toteaa, että Global Gateway -kumppanuuksiin osallistumisen edellytykset eivät välttämättä toteudu kaikissa kumppanimaissa, ja korostaa tarvetta EU:n eriytetyle lähestymistavalle tilanteissa, joissa investointivetoiset mallit eivät ole soveltuvia tai tehokkaita.
10. Neuvosto toteaa myös, että epävakaisissa tilanteissa sekä konflikti- tai konfliktin jälkeisissä tilanteissa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota demokratiakehityksen sekä taloudellisen ja sosiaalisen häiriönsietokyvyn tukemiseen ja julkisten laitosten ja yhteisöjen vahvistamiseen keskittyen kestävyteen, osallisuuteen ja paikalliseen omistajuuteen. Neuvosto korostaa, että ulkoisiin konflikteihin ja kriiseihin sovellettavaa EU:n yhdenmuetä lähestymistapaa on tehostettava edelleen ja jatkettava yhteistyötä käytännönläheisellä tavalla mutta periaatteita noudattaen.
11. Neuvosto kehottaa komissiota jatkamaan yhteistyötä lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa molempia osapuolia hyödyttävällä tavalla luomalla kattavia kumppanuuksia. Tässä yhteydessä neuvosto kehottaa komissiota kehittämään EU:n ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti kestäviä lähestymistapoja kehitys- ja muuttoliikepolitiikan välisen johdonmukaisuuden lisäämiseksi muun muassa puuttumalla kestäväällä tavalla laittoman muuttoliikkeen perimmäisiin syihin.

12. Neuvosto kehottaa komissiota sisällyttämään ohjelmasuunnitteluunsa humanitaarisia sekä kehitykseen, vakauttamiseen ja rauhaan liittyviä lähestymistapoja ja varmistamaan johdonmukaisuus ja täydentävyys hankkeiden kesken ja jäsenvaltioiden, kansainvälisten rahoituslaitosten, YK:n ja kansalaisyhteiskunnan toimien kanssa aina kun se on mahdollista. Neuvosto kannustaa myös tiiviimpään koordinointiin muiden samanmielisten avunantajien ja toteutuskumppanien kanssa. Neuvosto toistaa, että EU ja sen jäsenvaltiot jatkavat toimiensa suunnittelua ja koordinointia kehityspolitiikan johdonmukaisuuden pohjalta.
13. Neuvosto korostaa, että on tärkeää jatkaa komission laajuisen epävakaisiin tilanteisiin sovellettavan yhdenmukaisen lähestymistavan työstämistä. Neuvosto kehottaa soveltamaan eriytettyä lähestymistapaa epävakaisissa maissa ja etenkin poliittisesti rajoitetuissa ja monimutkaisissa tilanteissa. Neuvosto kannustaa jäsenvaltioita tukemaan edelleen EU:n, kansainvälisten rahoituslaitosten, kansainvälisten kehityspankkien ja YK:n välillä epävakaisissa olosuhteissa tehtävää tiivistä yhteistyötä.
14. Neuvosto kehottaa komissiota parantamaan edelleen varhaisvaroitusta ja konfliktinestoa, seurantaa ja riskianalyysia ohjelmasuunnittelun sekä sen ulkopuolisten toimien tueksi. Neuvosto kannustaa komissiota, korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita jatkamaan ja parantamaan analyysien, katsauksien, saatujen kokemusten ja toimintasuunnitelmien jakamista Team Europe -lähestymistavan mukaisesti, jotta voidaan varmistaa kollektiivinen oppiminen sekä EU:n ja sen jäsenvaltioiden nopea ja johdonmukainen reagointi.
15. Neuvosto kannustaa pohtimaan edelleen kattavaa ja arvopohjaista eurooppalaista vaihtoehtoa ihmiskeskeiseen sähköiseen hallintaan, jolla tuetaan EU:n ja kumppanimaiden yhteistä häiriönsietokykyä ja digitaalista itsenäisyyttä.
16. Neuvosto kannustaa komissiota, korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita jatkossakin korostamaan viestinnässään ja tiedotustoimissaan EU:n häiriönsietokyvyn kehittämiseen antamaa tukea ja sitä, että EU on vakaa, varma ja luotettava kumppani, joka antaa horjumatonta tukea. Neuvosto kannustaa strategiseen viestintään paikallisilla kielillä ja paikallisväestön saatavilla olevien kanavien kautta.
17. Neuvosto kannustaa komissiota keskittymään EU:n ulkoisen toiminnan tulevaisuutta koskevissa pohdinnoissaan edelleen vahvasti häiriönsietokyvyn kehittämiseen, vakauden parantamiseen, rauhan edistämiseen, suojeluun liittyvien riskien vähentämiseen ja kumppanimaiden epävakauden poistamiseen rajoittamatta kuitenkaan seuraavasta monivuotisesta rahoituskehiksestä käytäviä neuvotteluja.